

Ministerstwa Poczt i Telegrafów

№ 55.

WARSZAWA, DNIA 17 GRUDNIA 1921.

Rok III.

TREŚĆ: *Ustawy i Rozporządzenia.*

158. Ustawa emerytalna funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.
 159. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.
 160. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1921 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas spędzony w służbie w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych).
 161. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 r. w przedmiocie ustalenia wysokości djeł, wynagrodzenia rozjazdowego oraz zwrotu kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.
 162. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 30 listopada 1921 r. № 8350/VI w przedmiocie otwarcia ruchu paczkowego z Anglią.

Zarządzenia:

163. Tymczasowa organizacja radjostacyj.
 164. Uzupelnienie spisu urzędów i agencji pocztowych i telegraficznych.

Okólniki: Wycofanie z obiegów banknotów P. K. K. P. na białym i różowym papierze I em. wszystkich odcinków. Wykaz urzędów poczt.-tel. w których po czasowem zwinięciu ponownie uruchomiono działy telegraficzny i telefoniczny. Wykaz książeczek wkładcowych P. K. O., na które wypłaty doraźne są wzbronione. Sprostowania. Zguba legitymacji.

Działy urzędowe okr. Dyrekcji Poczt i Telegrafów: w Lublinie, Krakowie i Lwowie.

Ustawy i rozporządzenia.

158

Ustawa emerytalna funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.

ROZDZIAŁ I.

Art. 1. Funkcjonarjusze państwowi na starość lub w razie niezdolności do służby, tudzież wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad niniejszej ustawy.

Art. 2. Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu ustawy niniejszej są: urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, pracownicy kolei państwowych, wyżsi i niżsi funkconarjusze policji państwowej, pro-

fesorowie i inni wykładający i pomocnicy naukowi w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele i dyrektorowie państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i preparand, wizytatorowie szkół, nauczyciele publicznych szkół powszechnych, inspektorowie szkolni i zastępcy inspektorów szkolnych, nauczyciele, dyrektorowie, instruktorowie państwowych szkół zawodowych oraz seminarjów dla szkół zawodowych, tudzież sędziowie, prokuratorowie (wymiar sprawiedliwości) i aplikanci sądowi, z wyłączeniem niezawodowych sędziów pokoju w byłym zaborze rosyjskim i pruskim, pełniących swe czynności uboczne.

ROZDZIAŁ II.

Zaopatrzenie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 3. Funkcjonarjusz państwowy, mianowany na stałe, zgodnie z przepisami ustawy o państwowej służbie cywilnej, otrzymuje dożywotnie uposażenie emerytalne po upływie conajmniej dziesięciu lat służby państwowej, o ile, z powodu trwałej niezdolności do dalszego pełnienia obowiązków służbowych, przechodzi na emeryturę.

Prawo to przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu już po pięciu latach służby państwowej, o ile stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków służbowych z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej umyślnej winy po wstąpieniu do służby państwowej.

Prawo to przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu bez względu na liczbę lat służby, jeśli stał się do niej niezdolny wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

Art. 4. Funkcjonarjuszowi państwowemu, który stał się niezdolny do służby wskutek paraliżu, utraty wzroku, pomieszania zmysłów lub gruźlicy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art. 14 niniejszej ustawy, dziesięć lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Taki sam okres czasu dolicza się funkcjonarjuszowi państwowemu, który stał się niezdolny do służby wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

Funkcjonarjuszowi państwowemu, który wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, utracił zdolność do pracy zarobkowej, może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać uposażenie emerytalne w wyższym od normalnego wymiarze, aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej (art. 14), będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Praktykantów w takich samych wypadkach traktuje się na równi z funkcjonarjuszami państwowymi, mianowanymi na stałe.

Art. 5. Funkcjonariusz państwowy, który przed uzyskaniem prawa do emerytury (art. 3 i 4) opuszcza służbę nie z powodu wydalenia lub dobrowolnego wystąpienia ze służby, otrzymuje jednorazowe wynagrodzenie, które wynosi za czas służby od lat dwóch do pięciu — jednoroczne, a za czas służby ponad pięć lat — dwuletnie ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej (płaca zasadnicza ze wszystkimi dodatkami, z wyjątkiem dodatków reprezentacyjnych i funkcyjnych).

Art. 6. Przeniesienie na emeryturę następuje na prośbę funkcjonariusza państwowego:

a) bez względu na wiek, jeżeli funkcjonariusz państwowy z powodu ułomności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;

b) bez względu na niezdolność do służby, gdy przekroczył sześćdziesiąty rok życia.

Art. 7. Władza może funkcjonariusza państwowego przenieść na emeryturę bez jego prośby:

a) gdy funkcjonariusz państwowy z powodu choroby dłużej niż rok nieprzerwanie nie pełnił służby; za przerwę w powyższym jednorocznym okresie uważane będą tylko te czasokresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu, spędzonego poprzednio poza służbą wskutek choroby lub na urlopie dla poratowania zdrowia;

b) gdy z powodów, podanych w art. 6 punkt a), jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;

c) gdy przekroczył sześćdziesiąty rok życia i uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego (art. 14);

d) o ile funkcjonariusz państwowy w ciągu roku od chwili przeniesienia go w stan nieczynny nie został powołany do służby czynnej.

Do sędziów nie stosuje się postanowienie, zawarte w punkcie c) niniejszego artykułu. Przepisy o przeniesieniu sędziego na emeryturę z powodu starości, zawarte są w ustawie o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Postanowienie punktu c) nie dotyczy również profesorów szkół akademickich, którzy będą mogli być przeniesieni na emeryturę, zgodnie z postanowieniami ustawy o szkołach akademickich.

Pracownika kolejowego można przenieść na emeryturę z urzędu także bez względu na wiek, gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego.

Art. 8. Przeniesienie funkcjonariuszów państwowych na emeryturę zarządza ta władza, która powołana jest do ich mianowania.

Art. 9. Funkcjonariusz państwowy, ubiegający się o przeniesienie na emeryturę z powodów, wymienionych w art. 6 punkt a), poddany będzie zarządzeniem władzy służbowej badaniu lekarza rządowego, w celu stwierdzenia przyczyny i stopnia niezdolności do służby. W wypadkach wątpliwych właściwa władza może poddać funkcjonariusza państwowego ponownym badaniom innego lekarza rządowego; również funk-

funkcjonariusz państwowy ma prawo prosić o poddanie go podobnemu ponownemu badaniu lekarskiemu o ile wynik pierwszego badania wypadł dla niego niekorzystnie; odnośną prośbę powinien funkcjonariusz państwowy wnieść w ciągu czternastu dni po zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Przeciwko orzeczeniu, odrzucającemu prośbę o przeniesienie na emeryturę, służy funkcjonariuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu trzydziestu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 10. O zamierzonym przeniesieniu funkcjonariusza państwowego na emeryturę bez jego prośby należy w wypadkach, przewidzianych w art. 7 punkt a) i b), zawiadomić funkcjonariusza państwowego na piśmie z podaniem powodów i objaśnieniem, że w ciągu czternastu dni wolno mu wnieść zarzuty, co do których należy w razie potrzeby zarządzić dochodzenie.

Przeciwko orzeczeniu o przeniesieniu na emeryturę przysługuje funkcjonariuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu trzydziestu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 11. Uposażenie emerytalne przyznaje i wymierza w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową ta władza, która była powołana ostatnio do asygnowania uposażenia w służbie czynnej.

Przeciwko odmowie, jak również ustaleniu podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego służy funkcjonariuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu sześćdziesięciu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 12. Bieg terminów, przewidzianych w artykułach 9, 10 i 11, rozpoczyna się z dniem, następującym po dniu doręczenia zawiadomienia lub orzeczenia.

Art. 13. Artykuły 8 do 12 nie stosują się do sędziów, prakuratorów i aplikantów sądowych. Kompetencja władz, powołanych do rozstrzygnięcia o przeniesieniu tych funkcjonariuszów na emeryturę i zasady postępowania w tym względzie określone są w ustawie o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Art. 14. Podstawą do wymierzania uposażenia emerytalnego jest płaca zasadnicza wraz z dodatkami za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecie), za studja wyższe i za kierownictwo.

Podstawą do wymierzania uposażenia emerytalnego aplikantów sądowych jest ich uposażenie w służbie czynnej, u praktykantów ich wynagrodzenie — w obu wypadkach bez dodatków.

Uposażenie emerytalne wynosi po ukończeniu dziesięciu lat służby czterdzieści procent (40%), wzrasta za każdy następny rok służby o dwa całe i cztery dziesiąte procent (2,4%) w żadnym jednak razie nie może przenosić stu procent (100%) uposażenia służby czynnej, służącego za podstawę do wymiaru uposażenia emerytalnego.

Art. 15. Czas służby, podlegający normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby w danym dziale zarządu państwowego.

Do tego czasu służby dolicza się nadto:

- a) czas służby spędzony w innym dziale zarządu państwowego;
- b) czas przebyty w stanie nieczynnym;
- c) czas czynnej służby w wojsku polskim, o ile urzędnik nie spełniał jej równocześnie z państwową służbą cywilną;
- d) czas spędzony w służbie samorządowej.

Za zgodą Ministra Skarbu może być zaliczony do wysługi emerytalnej także czas służby spędzonej w charakterze państwowego pracownika kontraktowego.

Przy ostatecznym obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do sześciu miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas sześciu miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 16. Pracownikom kolejowym w służbie parowozowej, konduktorskiej, ustawiaczom i spinaczom każdy rok służby, spędzonej w tym charakterze, ponad lat dziesięć faktycznej takiej służby, zalicza się, jako 18 miesięcy, pełniącym nocne dyżury służbowe za 16 miesięcy.

Art. 17. Czasu służby, spędzonego przed ukończeniem osiemnastu lat życia, nie zalicza się do wysługi emerytalnej.

Art. 18. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zarządzeniu wstrzymania wypłaty uposażenia w służbie czynnej.

Uposażenie emerytalne płatne jest w równych miesięcznych ratach z góry.

Art. 19. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie w razie śmierci emeryta, a nadto:

- a) gdy emeryt, przeniesiony na emeryturę w myśl art. 6 punkt a) i art. 7 punkt a), b) i d), odmówi w ciągu lat sześciu po przeniesieniu go na emeryturę, przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady państwowej równego albo wyższego stopnia służbowego (stopnia pracy) grupy uposażenia. W wypadkach art. 6 punkt a) i art. 7 punkt a) i b) należy poprzednio urzędowo stwierdzić, czy emeryt posiada względnie czy odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych;
- b) gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego.

Władza naczelna może, w razie stwierdzenia okoliczności zasługujących na poszczególne uwzględnienie, przyznać żonie i dzieciom skazanego odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków utrzymania.

Zasiłek ten nie może przekraczać normalnego zaopatrzenia.

Art. 20. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego zawiesza się w wypadkach:

- a) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej niż pół roku poza granicami Państwa — na czas takiego pobytu za granicą;
- b) utraty obywatelstwa polskiego — do chwili ponownego odzyskania tego obywatelstwa;
- c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby (pracy) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa. W tym wypadku służy uprawnionemu prawo wyboru między powyższymi zaopatrzeniami.

Jeżeli emeryt obejmie stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do stanowiska, piastowanego ostatnio przez emeryta w służbie czynnej.

Art. 21. Do emeryta, powołanego do czynnej służby wojskowej, stosować należy analogicznie postanowienie art. 5, 6, 7 ustawy z dnia 11. VII 1919 r. (Dz. Pr. P. P. z 1919 r. № 59, poz. 357), z tą różnicą, że emerytowi nie służy prawo do specjalnych dodatków z tytułu stosunków rodzinnych o ile został powołany do wojskowej służby czynnej po upływie czasokresu, wymienionego w art. 19-a.

Postanowienie powyższe nie dotyczy emerytowanych pracowników kolejowych, powołanych do wojskowej służby kolejowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 27, poz. 160).

ROZDZIAŁ III.

Zaopatrzenie wdów i sierot.

Art. 22. Wdowy, tudzież pozostałe po funkcjonarjuszach państwowych dzieci ślubne i uprawnione otrzymują pensje wdowie i sieroce według norm podanych w następnych artykułach, o ile funkcjonarjusz państwowy w chwili śmierci pobierał uposażenie emerytalne lub miał prawo do niego.

Art. 23. Pensja wdowia po funkcjonarjuszach państwowych wynosi pięćdziesiąt procent (50%) kwoty tego uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz pobierał, lub też tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo według zasad ustawy niniejszej.

Art. 24. Prawo do zaopatrzenia sierociego nabywa się po ojcu.

Zaopatrzenie to wynosi:

- a) dla każdego dziecka, którego matka żyje i w chwili śmierci funkcjonarjusza państwowego miała prawo do pensji wdowiej — jedną czwartą część pensji wdowiej;

- b) dla każdego dziecka, którego matka już nie żyje lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła—połowę pensji wdowiej.

O ile matka nie pobiera pensji wdowiej z powodu zajmowania stanowiska w służbie państwowej (art. 3) ustęp przedostatni), to sierotom służy prawo do zaopatrzenia według postanowień punktu a) artykułu niniejszego.

Art. 25. Prawo do zaopatrzenia sierocego może być również nabyte po matce, jednak tylko w następujących wypadkach:

- a) gdy zaopatrzenie, nabyte po ojcu, jest niższe od zaopatrzenia, jakiego służyło sierocie po matce;
- b) gdy sieroty nie mają po ojcu żadnego zaopatrzenia z funduszków publicznych;
- c) gdy ojciec żyje, lecz niezdolny do pracy i nie może zapewnić dzieciom utrzymania.

Zaopatrzenie po matce wynosi jedną szóstą część jej uposażenia emerytalnego.

W wypadkach, przewidzianych w punkcie a), prawo do zaopatrzenia sierocego po ojcu gaśnie.

W wypadkach, przewidzianych w punkcie b), o ile zaopatrzenie z funduszków publicznych jest niższe od zaopatrzenia, przysługującego po matce, należy się sierotom różnica z funduszków państwowych.

Art. 26. Suma zaopatrzenia sierocego, bez względu na ilość dzieci nie może sama, ani łącznie z pensją wdowią przekraczać wysokości, uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

Art. 27. O ile funkcjonarjusz państwowy zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, oblicza się wysokość pensji wdowiej i sieroczej według art. 23 i 24 przy zastosowaniu postanowień art. 4 ustęp 2, a w razie okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, przy zastosowaniu art. 4 ustęp 3.

Art. 28. Pensje wdowie i sieroce przyznaje i wymierza władza powołana do wymierzania uposażenia emerytalnego (art. 11) w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową, która zarządza następnie wypłatę pensji wdowiej i sieroczej.

Art. 29. Postanowienia artykułów 11 i 12 mają analogiczne zastosowanie również do wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych.

Art. 30. Wdowa nie ma prawa do pensji:

- a) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;
- b) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona, bez obowiązku do utrzymania żony.

Dzieci, pozostałe z małżeństwa zawartego przez emeryta, nie mają prawa do zaopatrzenia sierocego.

Art. 31. Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sierociej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonarjusz państwowy (emeryt) pobrał ostatecznie należne mu uposażenie w służbie czynnej (uposażenie emerytalne), dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, — od pierwszego dnia miesiąca w którym się urodziły.

O ile żądanie przyznania pensji wdowiej lub sierociej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowią lub sierocą od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu zgłoszenia się osób uprawnionych.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznaje pensję wdowią i sierocą od terminu, ustalonego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykażą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie żądania o zaopatrzenie

Art. 32. Pensje wdowie i zaopatrzenia sieroce płatne są z góry w równych ratach miesięcznych.

Art. 33. W razie ponownego zamażpójścia wdowa, o ile nie zastrzeże sobie prawa do przyznanej jej pensji na wypadek powtórnego jej owdowienia, otrzymuje jednorazowy zasiłek w wysokości trzyletniej pensji wdowiej.

Gdy wdowa nabędzie prawo do pensji z ponownego małżeństwa — otrzymuje w razie powtórnego owdowienia, o ile zgłosiła zastrzeżenie, przewidziane w ustępie pierwszym tego artykułu, tę pensję wdowią, która jest wyższa, a o ile otrzymała zasiłek — pensję wdowią, przysługującą z tytułu ponownego małżeństwa.

Art. 34. Prawo do pensji wdowiej, względnie sierociej gaśnie:

- a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — po upływie tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;
- b) w razie ukończenia przez sierotę osiemnastego roku życia lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego;
- c) gdy wdowa, względnie sierota została prowocownie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierociego.

W razie odbywania studjów w zakładach naukowych, zaopatrzenie sieroce wypłaca się z powyższemi zastrzeżeniami do ukończenia studjów, najdłużej jednak do ukończenia dwudziestu czterech lat życia.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, tudzież w razie trwałej niezdolności do zarabkowania, właściwa władza naczelna może w porozumieniu z Ministrem Skarbu zezwolić na dalsze pobieranie zaopatrzenia sierociego także po ukończeniu osiemnastu lat życia.

Art. 35. Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sierociej zawiesza się w wypadkach:

- a) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej niż pół roku poza granicami Państwa — na czas takiego pobytu zagranicą;
- b) utraty obywatelstwa polskiego — do chwili ponownego odzyskania.

Jeżeli sierota zajmuje jakiekolwiek stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe roczne uposażenie, wstrzymuje się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia sierociego;

- c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża (ojca) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa i przewyższają pensję wdową lub sierocą

Prawo do pobierania pensji sieroczej zawiesza się również na czas uwzględnienia sieroty przy wymierzaniu dodatku drożyznianego do płacy zasadniczej funkcjonariusza państwowego (ojczyrna, macochy).

Art. 36. Wdowa po funkcjonariuszu państwowym, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej nabyła praw emerytalnych, ma prawo wyboru między pobieraniem albo uposażenia emerytalnego, albo pensji wdowiej.

Art. 37. Wdowa po funkcjonariuszu państwowym, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcjonariuszem państwowym, względnie nie pobiera emerytury — jednorazowy zasiłek w wysokości połowy kwoty rocznej uposażenia w służbie czynnej, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Zupełne sieroty w wieku poniżej osiemnastu lat otrzymują zasiłek tej samej wysokości po ojcu lub po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury.

Taki sam zasiłek należy przyznać zupełnej sierocie w wypadku, określonym w art. 34 ustęp przedostatni, a można przyznać w wypadkach, określonych w ustępie ostatnim cytowanego artykułu.

Jeżeli pozostało więcej sierot po ojcu i matce, zasiłek, o którym powyżej mowa, należy się im łącznie bez względu na ich ilość.

Art. 38. Wdowie po funkcjonariuszu państwowym, zmarłym w czynnej służbie, albo na emeryturze, należy się niezależnie od zaopatrzenia, przewidzianego w artykułach 22, 23 i 31 pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pośmiertne w tej samej wysokości należy się ślubnym i uprawnionym dzieciom, o ile matka w chwili śmierci ojca nie żyła z nim w wspólności małżeńskiej lub wcześniej zmarła.

Pod temi samemi warunkami przyznaje się pośmiertne wdowcowi, względnie ślubnym i uprawnionym dzieciom po funkcjonariuszu — kobiecie.

W braku wyżej wymienionych członków rodziny może być pośmiertne w tej samej wysokości przyznane również dalszym krewnym lub

też innym osobom na pokrycie kosztów leczenia i pogrzebu, o ile zmarły nie zostawił dostatecznego ruchomego lub nieruchomego majątku.

Art. 39. Uposażenie emerytalne, zaopatrzenie wdowie i sieroce przyznaje się i oblicza na podstawie dat, zawartych w wykazie stanu służby.

O ile funkcjonarjusz państwowy, względnie wdowa po nim i sieroty roszczą sobie prawo do uposażenia emerytalnego lub zaopatrzenia wdowiego i sierociego wyższego aniżeli wynika to z dat zawartych w wykazie stanu służby — mają udowodnić żądanie stosownymi dokumentami.

Funkcjonarjusz państwowy, jak i wdowa i sieroty po nim otrzymują wyższe uposażenie emerytalne, względnie zaopatrzenie wdowie i sieroce — z chwilą zgłoszenia i wykazania tego prawa.

Za czas, nieobjęty obliczeniem z powodu wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu służby, wdowa i sieroty otrzymują różnicę zawsze, funkcjonarjusz zaś państwowy w tym wypadku, gdy nie ponosi winy wadliwego lub nieprawdziwego wpisu.

Art. 40. Uposażenia emerytalne, pensja wdowia i sieroca oraz pośmiertne nie ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu ani też zajęciu administracyjnemu.

Art. 41. Wszelkie zmiany ustaw o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, pociągające za sobą zmianę wysokości ich uposażenia, będą automatycznie w sposób odpowiedni stosowane przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego.

ROZDZIAŁ IV.

Przepisy przechodnie.

Art. 42. Funkcjonarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pozostawali w służbie jednego z byłych państw zaborczych i przechodzą na emeryturę ze służby państwowej polskiej, zalicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w byłym państwie zaborczem, podlegających zaliczeniu według przepisów emerytalnych odnośnego państwa, tudzież lata służby państwowej polskiej. Uposażenie emerytalne wymierza się według zasad ustawy niniejszej, biorąc za podstawę ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej (art. 14).

Art. 43. Emerytowani funkcjonarjusze byłych państw zaborczych otrzymują — o ile posiadają obywatelstwo polskie — uposażenie emerytalne ze Skarbu w wysokości siedemdziesięciu pięciu procent (75%) tego uposażenia emerytalnego, które należałoby się im według zasad ustawy niniejszej od płacy zasadniczej w służbie czynnej, przywiązanej do tego stopnia służbowego, względnie stopnia płacy, któremu cyfrowo odpowiada dla byłych funkcjonarjuszów rosyjskich i niemieckich klasa płacy, względnie stanowisko zajmowane ostatnio przez funkcjonarjusza, a dla byłych funkcjonarjuszów austriackich klasa ostatnio nadanej rangi (stopień płacy lub ilość lat służby).

Tak wymierzone uposażenie emerytalne wraz z dodatkiem drożyznianym nie może być niższe od przyznanego na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego pełnego uposażenia emerytalnego łącznie z dodatkami, przyznanymi przez Państwo Polskie.

Art. 44. Funkcjonarjuszom państwowym, którym na zasadzie postanowień ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 65 poz. 429 do 435) zaliczono czas służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecie — zalicza się czas tej służby lub pracy do wysługi emerytalnej w tej samej ilości, co do wysługi lat (dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecie).

O ile zaliczenie służby samorządowej lub pracy zawodowej nie nastąpiło w pełnej liczbie lat, wykazanych jedynie z powodu, że czas tej służby lub pracy przekraczał lat dwadzieścia, względnie dwadzieścia jeden, szef właściwej władzy naczelnej będzie mógł za zgodą Ministra Skarbu zaliczyć resztę wykazanych lat w całości lub części, w ilości jednak nie przekraczającej ogółem lat trzydziestu.

Sędziom i prokuratorom zalicza Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu czas służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi emerytalnej na równi z innymi funkcjonarjuszami państwowymi.

Wszyscy ci funkcjonarjusze państwowi uzyskują prawo do emerytury po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej.

Art. 45. Funkcjonarjusze państwowi i emeryci (wdowy i sieroty), którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali wkładki emerytalne do kas byłych państw zaborczych, będą mogli korzystać z praw emerytalnych na mocy niniejszej ustawy jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Państwa praw, służących im dotychczas; o ile prawa te już w całości lub w części zrealizowali — pod warunkiem zobowiązania się ponadto do spłaty kwot, pobieranych z tych źródeł.

Art. 46. Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i emerytach byłych państw zaborczych, którzy zmarli przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy niniejszej, otrzymują, o ile posiadają obywatelstwo polskie, pensję wdowią lub sierocą na zasadzie art. 22 i następnych ustawy niniejszej. Za podstawę wymiaru pensji wdowiej i sieroczej służy ta kwota, którąby otrzymał mąż, względnie ojciec, tytułem uposażenia emerytalnego w myśl art. 43 ustawy niniejszej. Tak wymierzona pensja wdowia, względnie sieroca wraz z dodatkiem drożyznianym nie może być niższa od przyznanego już na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego pełnego zaopatrzenia wdowiego lub sierociego, łącznie z dodatkami, przyznanymi przez Państwo Polskie.

Art. 47. Wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach, którzy ze służby w byłych państwach zaborczych przeszli do służby w Państwie Pol-

skiem i zmarli przed upływem lat pięciu, wymierza się pensję wdowią, względnie sierocą, według norm art. 22 i następnych ustawy niniejszej od tej kwoty, któraby się zmarłemu należała tytułem uposażenia emerytalnego (art. 42).

Art. 48. Wdowy i sieroty po innych funkcjonarjuszach i emerytach Państwa Polskiego, zmarłych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, otrzymuje pensję wdowią, względnie sierocą według norm art. 22 i następnych niniejszej ustawy od uposażenia emerytalnego, które należałoby się zmarłemu, gdyby zmarł po wejściu w życie ustawy niniejszej (art. 43).

Art. 49. Na czas pobierania przez funkcjonarjuszów państwowych w służbie czynnej dodatku drożyznianego, przyznaje się dodatek drożyzniany, również emerytom, tudzież wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach państwowych i emerytach.

Dodatek drożyzniany wymierza się:

- a) emerytom według norm art. 14 ustęp 1 od kazdoczesnego przypadającego na dany stopień służby dodatku drożyznianego jak dla funkcjonarjuszki państwowych w służbie czynnej, nie wyższy jednak od stawki dla małej rodziny;
- b) wdowom w wysokości pięćdziesięciu procent (50%) dodatku drożyznianego, przypadającego na emeryturę zmarłego męża;
- c) sierotom w wysokości $\frac{1}{2}$ względnie $\frac{1}{4}$ lub $\frac{1}{6}$ (art. 24 i 25) dodatku drożyznianego, przypadającego matce.

Emerytom, wdowom i sierotom, wymienionym w art. 43 i 46, wymierza się dodatek drożyzniany w wysokości siedemdziesiąt pięć procent (75%) powyższego normalnego dodatku drożyznianego.

Mnożnik dodatku drożyznianego oblicza się wedle rzeczywistego stałego miejsca zamieszkania, nie może jednak przewyższać średniej arytmetycznej między najniższą a najwyższą klasą dodatku drożyznianego.

Art. 50. Postanowienia art. 19, 20, 21, 33, 34, 35 i 41 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie do emerytów, względnie do wdów i sierot po urzędnikach i emerytach byłych państw zaborczych.

Art. 51. Wdowom i sierotom po emerytach byłych państw zaborczych należy się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznej emerytury zmarłego. Dalsze postanowienia art. 38 ustawy stosuje się w tym wypadku analogicznie.

Art. 52. Postanowienie art. 40 nie mają zastosowania do tych uposażeń emerytalnych tudzież pensji wdowich i sierocych, które uległy zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Art. 53. Emeryt (wdowa, sierota), który w sposób podstępny, przez wprowadzenie władzy w błąd, uzyskał emeryturę, pensję wdowią, zaopatrzenie sieroce, zasiłek, dodatek drożyzniany i pośmiertne lub wymiar ich wyższy od przyznanego postanowieniami niniejszej ustawy, traci,

orzeczeniem Ministra Skarbu prawo do emerytury, pensji, zaopatrzenia, zasiłku, dodatku drożyznianego lub pośmiertnego.

Postanowienie to w niczem nie umniejsza odpowiedzialności karnej, przewidzianej właściwymi ustawami.

Art. 54. Do czasu wydania w porozumieniu z władzą kościelną osobnej ustawy emerytalnej dla duchowieństwa, nie objętego art. 2 niniejszej ustawy, rząd będzie wypłacał tym członkom stanu duchownego, którzy według dotychczasowych ustaw są emerytami — albo którzy przejdą w stan emerytalny wskutek niezdolności do pracy, następujące uposażenie emerytalne:

Biskupom tak, jak urzędnikom emerytom IV kategorii, kanonikom katedralnym, profesorom i przełożonym seminarjów duchownych — VI kategorii, członkom kurji biskupiej i proboszczom — VIII kategorii, ekspozytom i wikarym IX kategorii z zastosowaniem postanowień artykułów 3 do 12, 18, 19, 20, 21, 41, 42, 43, 45, 49, 55, 56 niniejszej ustawy.

Art. 55. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 56. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1921 roku.

Z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć termin wejścia niniejszej ustawy w życie na niektórych obszarach Rzeczypospolitej, nie dalej jednak niż na trzy miesiące od terminu, wskazanego w ustępie pierwszym tego artykułu.

Marszałek:

Trąpczyński.

Prezydent Ministrów:

Witos.

Minister Skarbu:

w z. Weinfeld.

159

Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 10 listopada 1921 r. w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r.

Na zasadzie art. 55 ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466—zarządza się co następuje:

(Do rozdziału II).

§ 1. Funkcjonariusz państwowy otrzymuje dożywotnią emeryturę z powodu trwałej niezdolności do dalszego pełnienia obowiązków służbowych z reguły po upływie co najmniej dziesięciu lat służby państwowej.

Wyjątki od tej zasady określone są w art. 3 ustawy, który przyznaje emeryturę pod pewnymi warunkami już po pięciu latach służby, a w razie nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, nawet bez względu na liczbę lat służby

Wymienione w art. 4 powody niezdolności do służby, t. j. paraliż, utrata wzroku, pomieszenie zmysłów i gruźlica same przez się mają wpływ tylko na wysokość zaopatrzenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia do zaopatrzenia. W tych wszystkich wypadkach należy przyznać uposażenie emerytalne z doliczeniem dziesięciu lat służby tylko w takim razie, jeżeli funkcjonariusz w chwili przeniesienia na emeryturę miał już — w myśl art. 3 — prawo do emerytury.

§ 2. Funkcjonariusza można przenieść z urzędu na emeryturę z powodów podanych w art. 7 lit. b) po uprzednim stwierdzeniu przez lekarza rządowego jego niezdolności do służby.

§ 3. Wymiar emerytury następuje w porozumieniu z władzami skarbowymi, t. j. z Ministerstwem Skarbu, względnie z właściwą izbą skarbową. Władze skarbowe I instancji nie są uprawnione do wydawania opinii w sprawach wymiaru emerytury.

§ 4. Jeżeli koniec terminów przewidzianych w art. 9, 10 i 11 przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu.

§ 5. Podlegający wliczeniu — w myśl art. 14 — do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego dodatek za kierownictwo (dodatek wizytatorski, dodatek zastępcy inspektora szkolnego, dodatek nauczycieli kierujących) należy doliczyć w każdym razie, gdy funkcjonariusz przechodzi na emeryturę ze stanowiska, na którym pobierał dodatek, choćby z powodu choroby, delegacji urzędowej, wyjątkowego urlopu i t. p., dodatku tego czasowo w chwili przeniesienia na emeryturę nie pobierał.

Natomiast nie zalicza się dodatku za kierownictwo u funkcjonariusza, któremu powierzono tylko zastępczo lub przejściowo dane stanowisko, choćby dodatek ten w chwili przeniesienia na emeryturę rzeczywiście pobierał.

W wypadkach przejścia na emeryturę — w myśl art. 3 ustęp 2 — należy funkcjonariusza traktować tak, jakby wysłużył dziesięć lat.

§ 6. Wszystkie władze i urzędy państwowe lub samorządowe, zatrudniające u siebie emerytów za wynagrodzeniem winny o terminie przyjęcia emeryta do służby czynnej zawiadomić właściwą izbę skarbową, w której okręgu emeryt pobiera emeryturę, a następnie z początkiem każdego miesiąca przysyłać tej izbie skarbowej wykaz wypla-

conych emerytowi kwot tytułem wynagrodzenia służbowego celem ewentualnej wypłaty przypadającej części uposażenia emerytalnego.

(Do Rozdziału III).

§ 7. Wdowa po funkcjonariuszu, zmarłym w czynnej służbie, otrzymuje pensję wdowią w wysokości 50% tego uposażenia emerytalnego, do którego zmarły mąż w chwili śmierci miałby prawo wedle zasad ustawy emerytalnej.

Jeżeli śmierć męża nastąpiła przed wysłużeniem dziesięciu, jednak po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej, należy przyznać pensję wdowią, chyba że da się stwierdzić, iż śmierć nie nastąpiła z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej umyślnej winy po wstąpieniu do służby państwowej.

§ 8. Gdyby suma zaopatrzenia sierociego, czy to sama czy łącznie z pensją wdowią, przekraczała wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonariusz państwowy faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy pensję sierocą dla każdej sieroty w równej mierze stosunkowo obniżyć na tak długo, aż wskutek wyjścia z prawa zaopatrzenia wdowy, względnie jednej lub więcej sierot pensja sieroca nie osiągnie znowu wysokości podanej w art. 24.

To samo odnosi się do dodatku drożyznianego, pobieranego przez sieroty w myśl art. 49.

§ 9. Na czas zajmowania jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, połączonego ze stałym uposażeniem, zawieszają się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia sierociego, wdowie natomiast wypłaca się pensję nadal wraz z dodatkiem drożyznianym.

§ 10. Pensję sierocą wypłaca się z zastrzeżeniami, zawartymi w art. 34 i 35 do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy ośmynasty rok życia.

W razie odbywania studjów w zakładach naukowych, która to okoliczność winna być z początkiem każdego roku szkolnego poświadczaniem odnośnego zakładu stwierdzona, przedłuża się wypłatę pensji sierociej na okres jednego roku szkolnego do końca września, najdłużej jednak do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy dwudziesty czwarty rok życia.

§ 11. Pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze należy się przedewszystkiem pozostającej wdowie.

W wypadku, gdy wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom bez względu na to, czy zmarły pozostawił jakikolwiek ruchomy lub nieruchomy majątek.

Wspólność małżeńska w rozumieniu ustawy emerytalnej zachodzi także wtedy, gdy małżonkowie żyli czasowo oddzielnie z powodu wychowania dzieci, z powodu braku odpowiedniego mieszkania i innych podobnych powodów niezależnych od ich osobistych stosunków.

O ile wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, a dalsi krewni lub inne osoby poniosły koszta leczenia i pogrzebu, może być im przyznane pośmiertne aż do wysokości rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, względnie zapłać się mających, kosztów w granicach trzymiesięcznego pełnego uposażenia zmarłego, ale tylko o tyle, o ile koszta te nie znalazły pokrycia częściowo lub w całości w pozostałym ruchomym lub nieruchomym majątku.

Pośmiertne przyznaje w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową ta władza, która w danym wypadku jest lub byłaby powołaną do wymiaru zaopatrzenia po zmarłym funkcjonarjusz.

Pośmiertne po funkcjonarjusz zmarłym w czynnej służbie należy się bez względu na to, czy funkcjonarjusz w chwili śmierci miał prawo do emerytury czy nie.

§ 12. W celu uzyskania pośmiertnego petenci winni dołączyć do podania:

- a) wdowa — metrykę śmierci męża i metrykę ślubu oraz poświadczenie odnośnego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające wspólność pożycia małżeńskiego,
- b) dzieci — metrykę śmierci ojca i metryki urodzenia, wreszcie
- c) dalsi krewni lub inne osoby, prócz metryki śmierci, nadto rachunek poniesionych, względnie wykazanych do zapłaty kosztów leczenia i pogrzebu, tudzież odpis sądowego aktu zejścia (w b. zaborach austriackim i pruskim), względnie potwierdzenia władzy administracyjnej I instancji (w b. zaborze rosyjskim), stwierdzające, że zmarły nie pozostawił ani uprawnionej wdowy, względnie dzieci, ani majątku dostatecznego do pokrycia kosztów ostatniej choroby i pogrzebu.

(Do rozdziału IV).

§ 13. Przepis art. 42 odnosi się do wszystkich funkcjonarjuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawili w służbie jednego z byłych państw zaborczych i przechodzą na emeryturę ze służby państwowej polskiej po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Wszystkim tym funkcjonarjuszom liczy się czas służby w byłym państwie zaborcem wedle przepisów emerytalnych (ogólne państwowe przepisy emerytalne, statuty osobnych kas emerytalnych, zabezpieczeń, funduszków pensyjnych, prowizyjnych i t. p. instytucji odnośnego państwa, nadto czas służby państwowej polskiej.

Uposażenie emerytalne wymierza się za pierwszych 10 lat służby w wysokości 40%, a za każdy następny rok służby w wysokości 2,4%

aż do najwyższej dopuszczalnej granicy 100% pobieranego ostatnio w służbie czynnej uposażenia (art. 14).

Przepis art. 42 należy stosować także do tych funkcjonarjuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawali w służbie jednego z b. państw zaborezych i przeszli na emeryturę ze służby państwowej polskiej przed wejściem w życie ustawy emerytalnej.

Za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego należy przyjąć uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio według jednej z ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429 do 436), a jeżeli przeszli na emeryturę przed dniem 1 lipca 1920 r., to uposażenie w służbie czynnej, któreby się im należało, gdyby jedna z powołanych wyżej ustaw była obowiązywała już w chwili przeniesienia na emeryturę. Dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecie) ustali w tych wypadkach właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w myśl postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 521) tudzież rozporządzenia wykonawczego do ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. z r. 1920 № 92, poz. 612).

§ 14. Ażeby wymierzyć emeryturę wedle art. 43 emerytowanemu funkcjonarjuszowi państwa zaborezego, należy danego emeryta przede wszystkim zaliczyć do jednego z dwunastu stopni służbowych, względnie do jednego z dziewięciu stopni płacy, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429).

I. Zaliczenie to odbywa się wedle następujących zasad:

A Na obszarze b. zaboru austrijackiego:

- a) wszystkich emerytowanych urzędników państwowych, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze austrijackim przepisów piastowali jedną z jedenastu klas rangi, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, odpowiadającego cyfrowo klasie ostatnio nadanej rangi, a jeżeli w drodze czasowego posunięcia w myśl § 51 ustawy z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. dz. u. p. № 15) osiągnęli pobory wyższej klasy rangi, — do stopnia służbowego, odpowiadającego wyższej klasie rangi.

Emerytowanych urzędników b. wydziału krajowego należy traktować narówni z emerytowanymi urzędnikami państwowymi;

- b) emerytowanych oficjantów i oficjantki kancelaryjne — do XII stopnia służbowego;
- c) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, kierowników 2 i 3 klasowych szkół ludowych, mających do włącznie 18 lat policzalnej służby — do X, mających ponad 18 lat służby — do IX stopnia służbowego, emerytowanych nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych i kierowników szkół ludowych 4,

5 i 6 klasowych, mających do włącznie 18 lat policzalnej służby—do X, od 14 do włącznie 28 lat—do IX, a ponad 28 lat służby—do VIII stopnia służbowego;

- d) emerytowanych leśniczych i pomocników lasowych w zarządach dóbr państwowych i funduszowych tudzież w administracji politycznej do stopnia służbowego od XII do VIII włącznie;
- e) emerytowanych egzekutorów podatkowych do stopnia służbowego od XII do X włącznie,
- f) emerytowanych urzędników poczt klasowych do stopnia służbowych od XII do VIII włącznie.

wszystkie kategorie emerytów, wymienionych pod d) do f)—odpowiednio do ilości policzalnych lat służby wedle tych samych reguł, które stosowano do wymiaru uposażenia czynnego powyższych kategorii funkcjonarjuszów państwowych w służbie czynnej;

- g) emerytowanych strażników skarbowych do XII st. służbowego;
- h) emerytowanych starszych strażników skarbowych, respicjentów i starszych respicjentów do XI stopnia służbowego;
- i) emerytowanych żandarmów do plutonowego włącznie — do 4. stopnia, wachmistrzów żandarmerji do 5 stopnia płacy;
- j) emerytowanych b. posłańców pocztowych do 1 stopnia płacy;
- k) wszystkich innych emerytowanych niższych funkcjonarjuszów stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 101, poz. 672);
- l) emerytowanych urzędników kolejowych do stopnia służbowego niższego o jeden stopień od nadanej ostatnio w austriackim zarządzie kolejowym klasy służbowej;
- m) wszystkich emerytowanych niższych funkcjonarjuszów kolejowych należy stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby zaliczyć przede wszystkim do jednego ze stopni płac od 7—15, unormowanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 430) wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów będących w czynnej służbie — na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 522), a następnie przenieść do tego stopnia płacy od 2 do 9, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429), któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wyso-

kość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.

B. Na obszarze b. zaboru pruskiego:

- a) wszystkich emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych stosownie do klasy płacy, względnie ostatnio zajmowanego stanowiska umieścić należy w jednej z piętnastu klas płacy wedle zasad stosowanych w rozporządzeniu komisariatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dnia 31 lipca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy № 34), a następnie zaliczyć emerytowanych funkcjonarjuszów I—XII klasy płacy do równorzędnego stopnia służbowego, emerytowanych funkcjonarjuszów XIII, XIV i XV klasy płacy do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie—na podstawie rozporządzenia Prezydenta Ministrów Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 30 września 1920 r. (Dz. U. R. P. № 95, poz. 626);
- b) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, jak wyżej pod A) lit. c);
- c) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych należy przede wszystkim zaliczyć do jednego ze stopni płacy od 1 do 15, unormowanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 430) wedle zasad, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 522).

Następnie należy funkcjonarjuszów zaliczonych do stopnia od 1 do 8 przenieść do jednego z dwunastu stopni służbowych, a funkcjonarjuszów zaliczonych od 9 do 15 do jednego z dziewięciu stopni płacy, a to do tego, któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wysokość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.

C. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego:

- a) wszystkich emerytowanych funkcjonarjuszów, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze rosyjskim przepisów zaliczeni byli do jednej z klas I—XI, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, funkcjonarjuszów XII, XIII i XIV klasy do XII stopnia służbowego;
- b) emerytowanych nauczycieli szkół powszechnych, jak wyżej pod A) lit. e);
- c) emerytowanych pocztarków do 1 stopnia płacy;
- d) emerytowanych niższych funkcjonarjuszów państwowych stosownie do ostatnio zajmowanego stanowiska do jednego z dzie-

więcieniu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 101, poz. 672);

- e) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych, jak wyżej pod B) lit. c).

II. Czas służby należy przyjąć w rozmiarze ustalonym do wymiaru emerytury, względnie obliczyć wedle przepisów danego państwa zaborczego, a następnie ustalić uposażenie emerytalne do samej płacy zasadniczej tego stopnia służbowego, względnie stopnia płacy, do którego emeryt został zaliczony, licząc za pierwszych dziesięć lat służby 40%, a za każdy następny rok 2,4% do najwyżej dopuszczalnej granicy 100%.

75% ustalonej w ten sposób kwoty przypada dla emeryta tytułem uposażenia emerytalnego. Gdyby uposażenie to wraz z dodatkiem drożyznianym było niższe od pobieranej dotąd na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego emerytury z dodatkami drożyznianymi wraz z ewentualną rentą z tytułu odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, należy różnicę dopłacać tak długo, aż skutek podwyższenia dodatku drożyznianego nowa emerytura nie osiągnie conajmniej wysokości dawnego uposażenia emerytalnego.

§ 15. Art. 44 odnosi się do tych wszystkich funkcjonarjuszów Państwa Polskiego, którzy przed wstąpieniem do służby polskiej nie pozostawali ani w służbie państwowej b. państw zaborczych, ani w służbie samorządowej, policzalnej w myśl przepisów emerytalnych państwa zaborczego do służby państwowej (np. służba samorządowa w b. wydziale krajowym galicyjskim) uzyskali natomiast na zasadzie postanowień ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 65, poz. 429 do 436) zaliczenie czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat.

Wszyscy ci funkcjonarjusze państwowi uzyskują prawo do emerytury po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej, o ile wraz z zaliczonym do wysługi lat czasem służby samorządowej lub pracy zawodowej wykażą conajmniej dziesięć lat policzalnej służby (art. 3 ustęp 1).

W wypadkach, w których funkcjonarjuszowi nie zaliczono do wysługi lat czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej w pełnej wysokości jedynie z powodu, że czas tej służby lub pracy przekraczał lat dwadzieścia, względnie dwadzieścia jeden, jako też w wypadkach, w których sędzia lub prokurator ubiega się o zaliczenie do wysługi emerytalnej pewnego czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej, winno być wniesione osobne podanie wraz z dokumentami, przepisanimi w art. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. № 77, poz. 521). Orzeczenie o zaliczeniu lub niezaliczeniu do wy-

sluży emerytalnej czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej wy-
daje szef właściwej władzy naczelnej w porozumieniu z Ministrem Skar-
bu, kierując się temi samemi zasadami, co komisja weryfikacyjna w spra-
wie wysłuży lat na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady
Ministrów.

Funkcjonariuszom, którzy na podstawie policzalnej służby państwo-
wej w b. państwach zaborczych nabyli prawo do emerytury przed upły-
wem pięciu lat służby w Państwie Polskiem, dolicza się do wysłuży eme-
rytalnej czas ewentualnej służby samorządowej lub pracy zawodowej do-
piero po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej.

§ 16. Kwoty przypadające do spłaty w myśl art. 45 zobowiązani
są funkcjonariusze państwowi i emeryci (wdowy i sieroty), pragnący
korzystać z praw przyznanych im ustawą emerytalną w zasadzie uiścić
jednorazowo w walucie polskiej wedle kursu urzędownie ustalonego.
Jednorazowa spłata może być w wypadkach zasługujących na uwzględ-
nienie zastąpiona spłatami miesięcznymi w przeciągu najwyżej jednego
roku. Wzór deklaracji dołącza się (załącznik № 1).

§ 17. Art. 46 normuje pensje wdowie i sieroce po funkcjonarju-
szach i emerytach b. państw zaborczych, którzy zmarli przed wejściem
lub po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą
należy wymierzyć w odpowiedniej wysokości art. 23 i 24 od uposaże-
nia emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle
art. 43.

Natomiast art. 47 i 48 odnosi się do wdów i sierot po funkcyjnar-
juszach i emerytach Państwa Polskiego, zmarłych przed wejściem lub
po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą nale-
ży wymierzyć w odpowiedniej wysokości (art. 23 i 24) od uposażenia
emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle art. 42,
względnie 44.

§ 18. Dodatek drożyzniany dla emerytów oblicza się wedle norm
w art. 49 podanych w tym samym stosunku procentowym, zależnym od
ilości lat służby (art. 14) co i samo uposażenie emerytalne.

Dodatek drożyzniany należy się emerytowi wedle stawki dla małej
rodziny tylko wtedy, jeżeli ma na swem utrzymaniu przynajmniej je-
dnego członka rodziny; kogo należy uważać za członka rodziny i pod
jakimi warunkami, określa art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz.
U. P. P. № 65, poz. 429) oraz art. 15 i 16 rozporządzenia Rady Mini-
strów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521).

Wdowom należy się dodatek drożyzniany w wysokości 50% dodat-
ku drożyznianego, przypadającego na emeryturę zmarłego męża, obli-
czonego zawsze wedle stawki dla małej rodziny.

§ 19. Wdowom i sierotom po emerytach b. państw zaborczych
należy się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznej emerytury zmarłego
wraz z dodatkiem drożyznianym.

§ 20. Wszyscy emerytowani funkcjonariusze b. państw zaborezych, otrzymujący emeryturę ze Skarbu Państwa, jako też emerytowani funkcjonariusze Państwa Polskiego, winni w celu uzyskania nowego wymiaru emerytury w myśl art. 43, względnie 42 ustawy emerytalnej wnieść pisemne prośby do tej władzy II instancji danego działu służbowego, w której okręgu znajdowało się ostatnie miejsce służbowe emeryta, a gdyby ostatnie miejsce służbowe położone było poza granicami Państwa Polskiego, do władzy naczelnej danego działu służbowego.

Do prośby dołączyć należy:

- a) swój ostatni dekret nominacyjny i pensyjny tudzież wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby.

Władza powołana do wymiaru emerytury może zwolnić od obowiązku przedłożenia powyższych dokumentów, o ile dane potrzebne do wymierzenia uposażenia emerytalnego (policzalny czas służby, klasa rangi, klasa służbowa, względnie stopień płacy, zajmowane ostatnio w czynnej służbie stanowisko i t. p.) dadzą się stwierdzić na podstawie aktów, będących w posiadaniu władzy powołanej do wymiaru. W przeciwnym razie winien emeryt w braku odnośnych dokumentów powyższe okoliczności stwierdzić w inny sposób, wykluczający wszelką wątpliwość;

- b) poświadczenie władzy administracyjnej I instancji (biura meldunkowego) miejsca zamieszkania, stwierdzające, że emeryt w danej miejscowości w dniu 1 października 1921 r. stale zamieszkiwał;
- c) w razie jeżeli emeryt ma na swem utrzymaniu rodzinę, t. j. żonę (męża), względnie ślubne i uprawnione dzieci (pasierby) poniżej lat osmnastu, także metrykę ślubu oraz metryki urodzenia dzieci (pasierbów); nadto dołączyć należy poświadczenie właściwego urzędu parafjalnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające, że żona i dzieci (pasierby) żyją i są na utrzymaniu emeryta; o ile chodzi o emerytowaną kobietę-funkcjonariuszka, której mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, poświadczenie powyższej okoliczności, wystawione przez lekarza urzędowego.

Jeżeli dzieci powyżej lat 18 do 24 uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych albo umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarobić, należy oprócz metryki urodzenia, dołączyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego, względnie świadectwo lekarza urzędowego, stwierdzające powyższe okoliczności;

d) w razie zachodzących wątpliwości co do obywatelstwa polskiego, winien emeryt na żądanie władzy powołanej do wymiaru emerytury przedłożyć odnośny dowód.

§ 21. Wdowy po funkcjonarjuszach i emerytach b. państw zaborczych, jako też wdowy po funkcjonarjuszach i emerytach Państwa Polskiego winny w celu uzyskania pensji wdowiej (i sierocej)—w myśl art. 46, względnie 47 i 48—wnieść również pisemne prośby do tych samych władz, jak emeryci wymienieni w § 20. Imieniem niepełnoletnich, zupełnych sierot winien wnieść prośbę prawny opiekun.

Do prośby dołączyć należy:

a) dekret przyznania pensji wdowiej (sierocej) i ostatni dekret nominacyjny, względnie także pensyjny męża (ojca), wreszcie wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby męża (ojca) od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby.

Postanowienie § 20 lit. a) ustęp 2 tudzież lit. b) mają analogiczne zastosowanie także do wdów i sierot;

b) w razie, jeżeli wdowa ma na swem utrzymaniu ślubne i uprawnione dzieci niżej lat 18, którym należałaby się pensja sieroca, także metryki urodzenia oraz poświadczenia właściwego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej, stwierdzającej, że dzieci pozostają przy życiu a gdy dzieci w wieku powyżej lat 18 do lat 24 odbywają studia w zakładach naukowych, należy, oprócz metryki urodzenia, przedłożyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego;

c) w sprawie obywatelstwa polskiego obowiązuje postanowienie § 20 lit. d)

§ 22. Władza ustali na podstawie aktów, będących w jej posiadaniu, względnie na podstawie dostarczonych jej przez interesowaną osobę dokumentów dane, potrzebne do wymiaru emerytury (pensji, wdowiej sierocej) i dodatku drożyznianego i umieści te dane w tabeli pensyjnej, skutecznie wymiar emerytury (pensji wdowiej i sierocej) i dodatku drożyznianego tudzież sporządzi dekret pensyjny i prześle go wraz z wszystkimi aktami wymiarowemi, wypisem należności i zwrotów tudzież odpisem tabeli pensyjnej, zaopatrzoną pieczęcią urzędową i podpisem naczelnika władzy wymiarowej, względnie jego zastępcy, właściwej władzy skarbowej do wglądu.

Władza skarbowa sprawdzi wymiar emerytury (pensji wdowiej, sierocej), zatrzyma u siebie odpis tabeli pensyjnej i zarządzi na jej podstawie przypis emerytury (pensji wdowiej, sierocej), cały zaś akt wymiarowy, zaopatrzonej klauzulą „Zgodzono się, wypłatę emerytury (pensji wdowiej, sierocej), zarządzone w kasie skarbowej w..... przez pocztową kasę oszczędności“ odeśle z powrotem władzy wymiarowej.

Po otrzymaniu aktu wymiarowego, zaopatrzonego powyższą klauzulą, zarządzi władza wymiarowa doręczenie dekretu pensyjnego interesowanej osobie.

Wzory tabeli pensyjnej i dekretów pensyjnych załącza się (załączniki Nr. 2 do 7).

§ 23. Wynikające z obliczenia tak uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sieroczej), jak i dodatku drożyznianego ułamki marek zao krągła się w górę do pełnej marki.

Prezydent Ministrów: *A. Ponikowski*

Minister Skarbu: *Michalski*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej: *Wybicki*

Załącznik № 1 — do § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór deklaracji.

DEKLARACJA

(imię i nazwisko) .....

wystawiona w myśl art. 45 ustawy emerytalnej funkcjonariuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466).

Pragnąc korzystać z praw emerytalnych na mocy powołanej wyżej ustawy emerytalnej ustępuję na rzecz Skarbu Państwa prawa służące mi dotychczas jako członkowi kasy emerytalnej .....

b. państwa .....

Zarazem oświadczam, że rachunku z powyższą kasą emerytalną dotychczas nie dokonałem, pobrane zaś zaliczki obowiązują się zwrócić jednorazowo (w 12 równych ratach miesięcznych).

.....dnia.....19.....

(podpis legalizowany)

Załącznik № 2—do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 1 tabeli pensyjnej.

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *) { a) uposażenia emerytalnego
b) pensji wdowiej
c) pensji sieroczej

od 1 ..... 19 ..... począwszy

1.	Imię i nazwisko funkcjonariusza	
2.	Charakter służbowy (stanowisko służbowe)	
3.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres)	

Uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio (ustalone w myśl art. 42)		
	a) płaca zasadnicza ..... stopnia służb (stopnia płacy)	mk.
	b) dodatek za wysługę lat (starszeństwa za trzechlecia)	mk.
4.	c) dodatek za studia wyższe	mk.
	d) dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d.)	mk.
	Razem	mk.
	Dodatek drożyzniany	mk.
	Łączna suma wynagrodzenia	mk.

Policzalny czas służby:		
	a) w b. państwie zaborczem	lat ..... mies. .... dni
	b) służba samorządowa (praca zawodowa) ustalono przez komisję weryfikac.	lat ..... mies. .... dni
5.	c) doliczony czas służby samorządowej (pracy zawodowej) w myśl art. 44.	lat ..... mies. .... dni
	d) w Państwie Polskiem.	lat ..... mies. .... dni
	e) w myśl art. 4 dolicza się	lat ..... mies. .... dni
	Razem	lat ..... mies. .... dni

*) nieodpowiednie skreślić.

6.	Stan rodziny	Imię żony			
		Imiona i daty urodzenia dzieci niżej lat 18	1)	ur. 19	
			2)	ur. 19	
	3)		ur. 19		
	ny	Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1)	ur. 19
				2)	ur. 19
		fizycznie lub umysłowo ułomnych	1)	ur. 19	
			2)	ur. 19	
7.	pobory czynnej służby wstrzymano z dniem 19				

a) Wymiar uposażenia emerytalnego:

łączna suma uposażenia w służbie czynnej ..... mk.
za ..... lat służby ..... mk.

Dodatek drożyzniany.

Mnożna wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) ..... ×
(mnożnik w dniu ..... 192 .....) ..... mk.
z tego względu na ..... lat służby ..... mk.

b) Wymiar pensji wdowiej:

- 1) Imię i nazwisko wdowy .....
- 2) Miejsce zamieszkania (dokładny adres) .....
- 3) Pensja wdowia wynosi 50% emerytury zmarłego męża ..... mk.
- 4) Dodatek drożyzniany wynosi 50% dod. drożyznianego przypadającego na emeryturę zmarłego męża ..... mk.

c) Wymiar pensji sieroczej:

Imiona i daty urodzenia sierot:

- 1) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 2) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 3) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 4) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19
- 5) ..... ur. .... 1 ..... po koniec 19

i t. d.

Dla każdej sieroty po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) pensji wdowiej t. j. po ..... mk.
razem ..... mk.

Dodatek drożyzniany po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) dod. droż. wdowy t. j. po ..... mk.
razem ..... mk.

..... dnia 19

(podpis)

Załącznik № 3 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór z 2 tabeli pensyjnej.

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *)

- a) uposażenia emerytalnego
- b) pensji wdowiej
- c) pensji sieroczej

od 1..... 19..... począwszy.

1.	Imię i nazwisko funkcjonariusza		
2.	Ostatni charakter służbowy (stanowisko służbowe)		
3.	Ostatnia klasa rangi (klasa służbowa, klasa płacy, stopień płacy)		
4.	Ostatnia płaca roczna (miesięczna, dzienna)		
5.	Ostatnie miejsce służbowe		
6.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w d. 1 października 1921 r.		
7.	Policzalny czas służby w b. państwie zaborczem		
8.	W myśl art. 43 zaliczony został	do... stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą miesięcznie..... mk.	
9.	Stan rodzinny	Imię żony	
		Imiona i daty urodzenia dzieci poniżej lat 18	1)..... ur..... 19
			2)..... ur..... 19
			3)..... ur..... 19
Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1)..... ur..... 1	
	fizycznie albo umysłowo ułomnych	1)..... ur..... 1 2)..... ur..... 1	
10.	Uwaga		

*) nieodpowiednie skreślić.

a) Wymiar zaopatrzenia emerytalnego:

Płaca zasadnicza ..... mk. za ..... lat służby ..... % ..... mk.
 emerytura wynosi 75% powyżej kwoty t. j. .... mk.

Dodatek drożyzniany:

Można wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) ..... × .....
 (mnożnik w dniu 1 października 1921 ..... mk. z tego ze względu na
 ..... lat służby ..... % ..... mk.

Dodatek drożyzniany wynosi 75% powyżej kwoty t. j. .... mk

b) Wymiar pensji wdowiej:

1) Imię i nazwisko wdowy .....

2) Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w dniu 1 października 1921 r
 (w dniu przyznania pensji wdowiej) .....

3) Pensja wdowia wynosi 50% emerytury zmarłego męża ..... mk

4) Dodatek drożyzniany wynosi 50% dod. drożyznianego przypadającego
 na emeryturę zmarłego męża ..... mk.

c) wymiar pensji sierocej:

Imiona i daty urodzonych sierot:

1) ..... ur. .... 1 ..... po koniec ..... 19 .....

2) ..... ur. .... 1 ..... po koniec ..... 19 .....

i t. d.

Dla każdej sieroty $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) pensji wdowiej t. j. po ..... mk.
 razem ..... mk.

Dodatek drożyzniany po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) dodatku drożyznianego wdowy t. j. po
 ..... mk. .... razem ..... mk.

(podpis)

Załącznik № 4 - do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku.

Wzór 1 dekretu pensyjnego dla emeryta.

L.....

Do Pana.....

W.....

..... w..... przenosi Pana z dniem..... 192..... na emeryturę na własną prośbę w myśl art. 6-go ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466) z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby (z powodu przekroczenia 60 roku życia).

W.....

..... przenosi Pana z dniem..... 192..... na emeryturę z urzędu w myśl art. 7 ust. emeryt. z dnia 28 lipca 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) z powodu trwającej nieprzerwanie dłużej niż rok choroby (z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby, z powodu przekroczenia 60 roku życia i uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, z powodu pozostawania w stanie nieczynnym dłużej niż rok) i poleca równocześnie..... w.....

..... ażeby wymierzył (a) Panu przypadające w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. uposażenie emerytalne

i przyznaje Panu w porozumieniu..... w.....

..... w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. ze względu na policzalną służbę w ilości..... lat od uposażenia służbowego t. j. płacy zasadniczej..... mk. dodatku za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia)..... mk., zastudja wyższe..... mk. i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.)..... mk. w łącznej miesięcznej kwocie..... mk. uposażenie emerytalne w wysokości..... % t. j. miesięcznej kwocie..... mk. których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ust. zarządziła izba skarbową w..... przez kasę skarbową w..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na stan rodzinny ustalono dodatek drożyzniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Przeciwko orzeczeniu o przeniesieniu na emeryturę przysługuje Panu prawo wniesienia w ciągu 30 dni zażalenia do.....

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego służy Panu prawo wniesienia w ciągu 60 dni zażalenia do.....

Wszelkie zmiany, mające wpływ na wymiar dodatku drożyznianego t. j. zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania, tudzież w stanie rodzinnym, np. śmierć żony, unieważnienie małżeństwa, separacja bez obowiązku alimentacji, objęcie posady w służbie państwowej lub samorządowej, u dzieci śmierć, zawarcie związku małżeńskiego i t. p. należy pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ust. bezzwłocznie zgłosić Izbie skarbowej w..... i dołączyć odnośne dokumenty, jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego) nowego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień i miesiąc) przeprowadzenia się, dalej metrykę śmierci, wyrok sądowy, metrykę ślubu i t. p.

Załączniki prośby zwraca się.

..... dnia ..... 1921.

(podpis)

Załącznik № 5. — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 dekretu pensyjnego dla emeryta.

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Do

Pana .....

w.....

..... w ..... przyznaje Panu w porozumieniu z Izbą skarbową (Ministerstwem Skarbu) w myśl art. 42/43 ustawy z dnia 28 lipca 191 r. (Dz. U. R. P. № 70, poz. 466), ze względu na policzalną służbę państwową w b. państwie zaborczem (i w Państwie Polskiem) w ilości..... lat od uposażenia stopnia służbowego (stopnia płacy) t. j. płacy zasadniczej..... mk. dodatku za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) ..... mk. za studia wyższe ..... mk. i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.) ..... mk. w łącznej miesięcznej kwocie ..... mk. od dnia 1 października 1921 r. począwszy uposażenie emerytalne (w wysokości .....⁰/₀ t. j.) w miesięcznej kwocie ..... mk., których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49

pow. ust. emeryt. zarządziła izba skarbową w..... przez kasę skarbową w..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na wykazany stan rodzinny ustalono dodatek drożyzniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Wszelkie zmiany i t. d. jak załącznik № 4.

Załączniki prośby zwraca się.

..... dnia ..... 19..... r.

(podpis)

Załącznik № 6. — do § 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 roku.

Wzór 1 dekretu przyznania pensji wdowie (i sieroczej).

(nazwa władzy wymiarowej)

L.....

Do

Pani .....

wdowy po .....

w .....

..... w..... przyznaje Pani w porozumieniu z izbą skarbową w..... jako wdowie po zmarłym w czynnej służbie (emerytowanym)..... w myśl art. 22 i 23 (względnie i 24) ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) od 1..... 19..... począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża*) w miesięcznej

*) Przy wdowach po emerytach Państwa Polskiego odpada potrzeba umieszczenia w dekrete pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża.

kwocie ..... mk. tudzież pensję sierocą dla pozos. sierot t. j.
 1) syna (córkę) ..... ur. .... 19... do końca ..... 19...
 2) ..... i t. d. .... i t. d.
 w miesięcznej kwocie po ..... mk. czyli łącznie z pensją
 wdowią w miesięcznej kwocie ..... mk. których wypłatę wraz
 z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarzą-
 dziła izba skarbową w ..... przez kasę skarbową w .....
 ..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sieroczej) otrzyma Pani naraz, bie-
 żące zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapada-
 jących dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spo-
 żywania pensji w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

Płaca zasadnicza	mk.
dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecie)	mk.
dodatek za studia wyższe	mk.
dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d. ....)	mk.
Razem	mk.
Za policzalną służbę w ilości ..... lat ..... %	mk.
pensja wdowia 50%	mk.
pensja sieroca dla ..... sierot po $\frac{1}{4}$ ($\frac{1}{2}$) pensji wdow. t. j. po	mk.
razem	mk.

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdow. (i sieroczej) przy-
 sługuje Pani prawo wniesienia w ciągu 60 d. zażalenia do .....
 w .....

Wszelkie zmiany stałego miejsca zamieszkania jak również zmiany
 w stanie rodzinnym, np. śmierć dziecka, zawarcie związku małżeńskiego,
 objęcie posady państwowej lub samorządowej przez dziecko i t. p. należy
 pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ustawy bezzwłocznie
 zgłosić izbie skarbowej w ..... i dołączyć odnośne do-
 kumenty jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego)
 nowego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień, miesiąc i rok)
 przeprowadzenia się, metrykę śmierci dziecka, metrykę ślubu, potwier-
 dzenie właściwej władzy państwowej lub samorządowej co do wyso-
 kości pobieranego w służbie czynnej wynagrodzenia i t. p.

Załączniki prośby zwraca się.

..... dnia ..... 19.....

(podpis)

Załącznik № 7—do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1911 roku.

Wzór 2 dekrety przyznania pensji wdowiej (i sieroczej).

(nazwa władzy wymiarowej)

I.

Do

Pani

wdowy po

w

..... przyznaje Pan w porozumieniu z izbą skarbową w ..... jako wdowie po ..... b. państwa ..... w myśl art. 46 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. № 70 poz. 466) od 1 ..... 19 ..... począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle niżej umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża¹⁾ w miesięcznej kwocie ..... mk. tudzież pensję sierocą dla pozostałych sierot t. j.

1) syna (córk) ..... ur. .... 19 ..... do końca 19

2) i t. d. .... i t. d. ....

w miesięcznej kwocie po ..... Mk., czyli łącznie z pensją wdowią w miesięcznej kwocie ..... Mk., których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyznianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarządziła izba skarbowa w ..... przez kasę skarbową w ..... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sieroczej) otrzyma Pani naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania pensji w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

W myśl art. 43 pow. ustawy zaliczony został do ..... stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą ..... mk.

* Za policzalną służbę w ilości ..... lat ..... % ..... mk.

Emerytura wynosiłaby 75% t. j. .... mk.

Pensja wdowia wynosi 50% powyższej kwoty t. j. .... mk.

¹⁾ Przy wdowach po emerytach, pobierających już emeryturę wedle art. 43 odpada potrzeba umieszczenia w dekreście pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża

Pensja sieroca dla każdej sieroty po $\frac{1}{2}$ ($\frac{1}{2}$) pensji wdowiej t. j. po.....
 ..... mk. razem..... mk.

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdowiej (i serocej) nie przysługuje Pani żaden środek prawny.

Wszelkie zmiany i t. d. jak załącznik Nr. 6.

Załącznik prośby zwraca się.

..... dnia 192

(podpis)

160

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1921 roku w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów pocztowych za czas spędzony w służbie w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych).

Na podstawie art. 11 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 65) poz. 429) o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych zarządza się co następuje:

§ 1. Urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze pocztowi otrzymują na pokrycie wydatków, zwiększonych wskutek pełnienia służby pocztowej w pocztach ruchomych (ambulansach pocztowych) i przy konwoju poczty w pociągach kolejowych oraz wskutek pobytu poza zwykłym stałym miejscem służbowym, należności w stosunku do godzin rzeczywistej pracy i pobytu poza stałym miejscem służbowym.

§ 2. Czas, podlegający wynagrodzeniu, oblicza się osobno za każdą poszczególną jazdę tam i z powrotem łącznie z czasem spoczynku na końcowej stacji, t. j. od chwili wyznaczonej na rozpoczęcie pracy w ambulansie lub przy konwoju ze stacji wyjściowej do chwili normalnego przyjazdu pociągu pocztowego z powrotem do stacji wyjściowej. Do tego dolicza się osobno czas spóźnionego powrotu t. j. różnicę czasu między spóźnionym a normalnym planowym czasem przyjazdu.

Miarodajnym w oznaczaniu normalnego czasu odjazdu i przyjazdu pociągów pocztowych jest służbowy rozkład jazdy. Miarodajnymi w oznaczaniu czasu spóźnienia przyjazdu są właściwe organa kolejowe lub pocztowe, wykonujące kontrolę odjazdów i przyjazdów pociągów pocztowych. Za właściwe obliczenie czasu płatnego jest odpowiedzialny Naczelnik przelożenia ambulansowego wraz z wypłacającym urzędnikiem kasowym.

§ 3. Jednostkę wymiaru stanowi należytość za jedną godzinę pobytu poza stałym miejscem służbowym, przyczem czasu do 15 minut nie uwzględnia się, czas zaś ponad 15 minut zaokrągla się do pół godziny, a ponad 45 minut do jednej godziny.

Zasadnicza należność za godzinę pracy w pocztach ruchomych i pobytu poza stałym miejscem służbowym wynosi:

a) dla urzędników ambulansowych	1 mk. 80 f.
b) dla samodzielnych kierowników ambulansów drugorzędnych (ambulansów konduktorskich)	1 „ 60 „
c) dla woźnych ambulansowych	1 „ 40 „
d) dla konwojantów poczty kolejną	1 „ 20 „

Za późniejszy wyjazd ze stacji wyjściowej ani za wcześniejszy powrót w stosunku do planowego odjazdu i przyjazdu pociągów nie potrąca się przypadających należności.

§ 4. Należności ambulansowe względnie konwojowe wypłaca się za każdą jazdę po jej dokonaniu, a wypłaty uskutecznia oddział kasowy przełożenia ambulansowego na podstawie „rachunku wypłaconych należności ambulansowych”.

§ 5. Na czas pobierania dodatku drożyznianego otrzymywać będą funkcjonariusze, pełniący służbę w pocztach ruchomych, uzupełnienie wynagrodzenia godzinowego, wymienionego w § 3 niniejszego rozporządzenia. Wysokość tego uzupełnienia ustala się wedle § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1920 r. (Dz. Ust. R. P. 1921 r. Nr. 5 poz. 26).

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1921 r. Równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy co do wynagrodzenia godzinowego dla pocztowych funkcjonariuszów ambulansowych.

Prezydent Ministrów

Minister Skarbu:

Witos

Steczkowski

Minister Poczt i Telegrafów:

Stesłowicz

161

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1921 roku w przedmiocie ustalenia wysokości djet, wynagrodzenia rozjazdowego oraz zwrotu kosztów podróży funkcjonariuszów państwowych.

Na mocy postanowień o normowaniu wynagrodzeń niestałych i ubocznych, zawartych w ustawach z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 65, poz. 429—436), zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenia z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonariuszów państwowych oraz pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 74 i 88, poz. 507 i 577) jakoteż z dnia 12 października 1920 r. w sprawie wynagrodzenia drużyn parowozowych

i konduktorskich za czas spędzony w służbie przy parowozie i przy pociągach (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 660 i 661) oraz z dnia 2 czerwca 1921 r. w sprawie wynagrodzenia funkcjonarjuszów poczt ruchomych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 359) ulegają następującym zmianom.

§ 2. Uzupełnienie djet normalnych, przewidziane w art. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 507) i w art. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 577) następuje wedle każdoczesnego mnożnika dla oznaczania dodatku drożyznianego w miejscowości, do której funkcjonarjusz państwowy wyjeżdża w sprawach służbowych.

Stopa jednak tego uzupełnienia nie może być na obszarze b. zaborów austriackiego i rosyjskiego — niższa od równoczesnego mnożnika, ustalonego dla miejscowości klasy trzeciej, a na obszarze b. dzielnicy pruskiej — od równoczesnego mnożnika, ustalonego dla miejscowości klasy czwartej.

§ 3. Przy podróżach do miast Warszawy i Łodzi przyznawać się będzie nadto dodatek w wysokości jednej piątej części uzupełnienia djet normalnych, obliczonego według zasad § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Uzupełnienie wynagrodzeń drużyn parowozowych za czas spędzony w służbie przy parowozie, ustalone w art. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 660) drużyn konduktorskich za czas spędzony w służbie przy pociągach, ustalone w art. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 661) oraz funkcjonarjuszów poczt ruchomych za czas, spędzony przy konwoju poczty w pociągach, ustalone w art. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 359) następuje:

- a) na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego według każdoczesnego mnożnika dla miejscowości, zaliczonych do klasy III dodatku drożyznianego,
- b) na obszarze b. dzielnicy pruskiej — według każdoczesnego mnożnika dla miejscowości, zaliczonych do klasy IV dodatku drożyznianego.

§ 5. Ustęp pierwszy artykułu 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych (D. U. R. P. Nr. 74, poz. 507) otrzymuje następujące brzmienie:

Przy przesiedleniach służbowych, zarządzonych z urzędu, przyznaje się należycie udokumentowane faktyczne koszty, które jednak nie mogą przewyższać u funkcjonarjuszów samotnych jednomiesięcznego uposażenia, dla utrzymujących do 4 członków rodziny dwumiesięcznego uposażenia, a dla utrzymujących więcej niż 4 członków rodziny trzymiesięcznego uposażenia (placa zasadnicza łącznie ze wszystkimi dodatkami).

§ 6. Artykuł 8 cytowanego w poprzednim paragrafie rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„W wyjątkowych wypadkach, mogą być urzędnikom przyznane za zgodą Ministra Skarbu tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia rzeczywiście poniesione wydatki o ile będą należycie udokumentowane, także i ponad normy ustalone w paragrafie poprzednim.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1921 r.; z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1921, Nr. 5, poz. 26).

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Skarbu:

Steczkowski

Minister Poczty i Telegrafów:

Stesłowicz

Minister Kolei Żelaznych:

w. z. J. Eberhardt

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

Dr. J. Trzcicki

162.

Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 30 listopada 1921 r. Nr. 8350/VI w przedmiocie otwarcia ruchu pocztowego z Anglią.

Na zasadach konwencji o wymianie paczek pocztowych, zawartej w Rzymie dnia 26/V 1906 r. otwiera się z dniem 1 grudnia 1921 r. jednostronny ruch paczkowy ze Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanji do Polski.

Do wymiany dopuszczone zostały tylko paczki zwykle następujących, zależnie od wagi, trzech kategorii: paczki do 1 klg. wagi, paczki ponad 1 do 5 klg. wagi i paczki ponad 5 do 10 klg. wagi.

Wykluczone są paczki pośpieszne (ekspresowe), paczki pilne (urgents), paczki z podaną wartością, paczki obciążone pobraniem i paczki, za które opłaty celne uiszcza nadawca.

Nadawca przy nadaniu do miejsca przeznaczenia uiszczać będzie wszelkie opłaty pocztowe, odbiorca zaś przy odbiorze — należytość za pośrednictwo celne, ewentualnie należytości za nowe opakowanie i za doręczenie paczki do domu jak również należytość celną.

Paczki z Anglii będą nadchodziły do Polskiego Urzędu Ekspedycji Pocztowej w Gdańsku, skąd na podstawie osobnych kart będą wysyłane do przynależnych urzędów pocztowo-celnych.

Minister: *Stesłowicz*.

Zarządzenia.

163

Tymczasowa organizacja radjostacji.

Na mocy ustawy z dnia 27 maja 1919 r. o wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. Pr. P. P. z 6/VI. 1919 r. nr. 44 poz. 310) zarządzam co następuje:

1. Radjostacje podległe M. P. i T. są urzędami wykonawczymi z zachowaniem odpowiadających im właściwości i pozostają w stosunku do okręgowych Dyrekcyj Poczt i Telegrafów jako też i do M. P. i T. na zasadach ogólnych, ustanowionych dla urzędów pocztowo-telegraficznych, czasowo aż do odwołania, z następującymi zastrzeżeniami:

a) etat osobowy radjostacji, określony zostanie przez M. P. i T. dla każdej stacji z osobna.

b) zarządzenia w sprawie przyjmowania, zwalniania, posuwania do wyższych stopni, wyznaczania i zmiany płac oraz przeniesień personelu fachowego radjostacji należą do Ministerstwa, Wszelkie inne sprawy osobowe należą w myśl obowiązujących przepisów do właściwych okręgowych Dyrekcyj P. i T.

c) aprobata wszelkich wniosków w zakresie radjotechnicznym, (remont, przeróbki, ulepszenia, przeniesienia i rozbudowa urządzeń radjotechnicznych) związana z jednorazowym wydatkowaniem kredytów powyżej 20.000 mkp. należy do Ministerstwa, odnośne zaś wydatkowanie poniżej tej sumy pozostawia się kierownikom radjostacji z odpowiednich zaliczek, według obowiązujących w tym kierunku przepisów;

d) wymianę radio-korespondencji tak krajowej jak i zagranicznej pod względem ilościowym i kierunkowym, oraz skierowywanie telegramów drutowych drogą radjo i uzgodnianie pracy telegrafu z radjotelegrafem reguluje Ministerstwo ewentualnie na wnioski dyrekcyj.

2. Wszelkie wnioski i pisma kierowników radjostacji w zakresie powyższych pp. 1) a, b, c, i d wniesione do Dyrekcyj mają być przez nią przesyłane do Ministerstwa, ew. z opinią.

3. Na wydatki, do czynienia których kierownicy radjostacji są upoważnieni według p. 1-c, Dyrekcja wydaje im do wyliczenia zaliczkę w sumie 100.000 mkp., wznawiając takową na zasadach ogólnych.

4. W zakresie ustalenia etatów osobowych każdej poszczególniej radjostacji, określenia norm zużycia materiałów pędnych i zapasowych części w eksploatacji, sposobu taryfowania wszelkiego rodzaju radjotelegramów i w zakresie wszelkich innych wskazań niezbędnych dla administrowania radjostacjami zostaną wydane szczegółowe instrukcje.

(Nr. 1072/XI z 29 listopada 1921).

Minister: (—) *Stesłowicz.*

164

Urzędy i agencje pocztowe i telegraficzne otrzymają w najbliższych dniach do użytku służbowego spis urzędów i agencji pocztowych i telegraficznych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzupełnienie spisu urzędów i agencji pocztowych i telegraficznych.

Spis ten należy zainwentaryzować:

Uzupełnienia i zmiany spisu będą podawane do wiadomości w formie dodatku do dziennika urzędowego Min. P. i T. raz na miesiąc.

Sprostowania spisu należy skutecznie przez naklejanie wycinków z dodatku w odnośnych pozycjach według uwagi umieszczonej w dodatku a o ile chodzi o nowo otwarte urzędy i agencje pocztowe, przy końcu każdej litery.

Natomiast urzędy i agencje z reguły czasowo zwinięte i czasowe zmiany zachodzące w poszczególnych rubrykach należy przekreślać odręcznie ołówkiem zwykłym tak, aby w razie ponownego uruchomienia urzędu wzgl. agencji i przywrócenia zmiany można było dokonane przekreślenia usunąć.

Odnośne pozycje będą zaznaczone w uwadze słowami: „wykreślić ołówkiem“.

Sprostowanie spisu na podstawie dodatków do dziennika urzędowego M. P. i T. winni przeprowadzać kierownicy urzędów i agencji pod osobistą odpowiedzialnością a inspektorowie pocztowi i urzędy kontrolne przy sposobności rewizji będą badali, czy sprostowania należyte zostały wykonane i winnych zaniedbania pociągną Dyрекcje do odpowiedzialności.

Wszelkie zmiany, jakie zaistnieją w zakresie urzędów i agencji odnośnie do poszczególnych rubryk spisu, będą odtąd Dyрекcje natychmiast donosiły wprost Wydziałowi IV. Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

(Nr. 3093/IV z 30 listopada 1921 r.)

Okólniki.

Wycofanie z obiegu banknotów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na białym i różowym papierze I emisji wszystkich odcinków.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 19 listopada r. b. nr. 18986/21/DK, oznajmia, że z dniem 15 grudnia r. b. ustaje obieg banknotów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej na białym i różowym papierze I emisji wszystkich odcinków.

Ze względu na to nie należy puszczać w obieg banknotów tej emisji wpłacanych do kas urzędów, lecz należy je wymieniać na bilety II emisji.

Od 15 grudnia r. b. ustaje obowiązek przyjmowania do kas urzędów banknotów I emisji. Do 15 stycznia 1922 roku będą banknoty te wymieniały bezpośrednio Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Wszystkie urzędy i agencje pocztowe mają się do tego ściśle zastosować.

Nr. 2390/III z 7 grudnia 1921 roku.

W Y K A Z

urzędów pocztowo-telegraficznych, w których po czasowym zwinięciu ponownie uruchomiono działy telegraficzny i telefoniczny

Objaśnienie: Tgf. — telegraf.
Tfn. — telefon.

Nazwa urzędu	Dyrekcja	Czynny w dziale	
		Tgf.	Tfn.
Leszniów	Lwów	I	—
Lwów	"	I	—

Spis urzędów, pocztowych i wykaz zwiniętych czasowo urzędów pocztowych i telegraficznych № 1 (Dziennik Urzęd. M. P. i T. № 19 z 1920 r.) należy odpowiednio poprawić.

(№ 3942/IX z 30 listopada 1921 r.).

Wykaz książeczek wkładek Poczt. Kasy Oszczędn. na które wypłaty doraźne są wzbronione.

№ książ.	Miejsce wystawienia	Dzień wystawienia	Nazwisko i imię	Kwota		U W A G A
				mk.	f.	
50726	Nowy Sącz 2	16 VI. 21	Nowacki Jan	1000	—	zaginęta
69310	Lisko	3. VII. 21	Nowicka Paulina	5005	87	"
107739	P. K. O.	16. IV. 20	Dubiniewicz Dyonizy	70309	42	skradziona

Obacz uwagę pod tym samym napisem w nr. 34 z r. 1920 str. 474.

Sprostowania.

W dzienniku urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów nr. 53 z r. 1921 na stronie 986 w wierszu 6 z góry, cyfrę „32” zmienić na „23”, Nr. 3001/V z 6 grudnia 1921 roku.

W dzienniku urzędowym M. P. i T. nr. 35 z r. 1921 na str. 892 przy nr. druku 1 zmienić „Księga nadawcza pocztowa” na „Pocztowa

książka nadawcza" przy nr. druku 11 „Recepis nadawczy" na „Księga przyjęć".

(Nr. 2897/V z 30 listopada 1921).

Zguba legitymacji.

Urzędniczka etatowa Ministerstwa P. i T. Depnerówna Marja, zgubiła legitymację urzędniczą z 18 lutego 1921 nr. 234.

Legitymującego się powyższą legitymacją należy oddać władzom bezpieczeństwa, a legitymację odebrać i przesłać Ministerstwu P. i T. w Warszawie.

Wymienionej urzęd. wydano duplikat legitymacji dnia 25 listopada 1921 nr. 324.

(Nr. 6538 z 30 listopada 1921).

Dział urzędowy okr. Dyrekcji Poczt i Tel. w Lublinie.

TREŚĆ: Konkurs.

Konkurs.

Na posadę naczelnika urzędu pocztowo-telegraficznego w Sulejowie. Ubiegać się o tą posadę mogą urzędnicy IX względnie X stopnia służbowego.

Termin do wnoszenia podań do Dyrekcji trzy tygodnie licząc od dnia ogłoszenia.

(Nr. 10 389/I z 29 listopada 1921).

Dział urzędowy okr. Dyrekcji Poczt i Tel. w Krakowie.

TREŚĆ: Adresowanie wykazów statystycznych. Połączenie pocztowe listebnej. Doręczanie czasopisma „Strażnica".— Zguba legitymacji służbowej. Wiadomości osobowe: mianowania, przeniesienia, zwolnienia. Składki na Skarb Narodowy.

O adresowaniu wykazów statystycznych.

Wykazów statystycznych ruchu telegraficznego i telefonicznego "a" b" c" e" oraz wykazów obciążenia przewodów telegraficznych nie należy dołączać do rachunków miesięcznych lecz wysyłać osobno pod adresem Wydziału VII. Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

Należy zanotować to przy dotyczącym formularzu w podręczniku „Przepisy o prowadzeniu statystyki pocztowej telegraficznej i telefonicznej."

(Nr. 74758/VII z 29 listopada 1921).

W sprawie połączenia pocztowego Istebnej.

Z powodu zniesienia połączenia pocztowego między Istebną a Wisłą, a zaprowadzenia nowego połączenia między Istebną a Cieszynem przez Jabłonków, od dnia 16 listopada 1921 należy wszystkie przesyłki dla Istebnej, Koniakowa i Jaworzynki kierować do Cieszyna.

(Nr. 75955 z 24 listopada 1921).

Czasopismo „Strażnica”.

Tut. polecenie z dnia 30/IV 1921 L. V/39569/20 okolnik specjalny nr. 537/1920 w sprawie zakazu rozszerzania czasopisma „Strażnica” wydanego przez religijne stowarzyszenie „Badacz Pisma św. w Ameryce”, znosi się. Czasopismo to należy odtąd doręczać adresatom bez przeszkód.

(Nr. 76645/III z 24 listopada 1921).

Zguba legitymacji służbowej.

Oficjal pocztowy Marja Dudzińska Raby wyższej zagubiła legitymację służbową nr. 717 wystawioną przez okręgową Dyрекcję Poczt i Telegrafów w Krakowie dnia 11/I 1921.

Legitymującego się powyższym dokumentem, należy bezzwłocznie oddać władzy bezpieczeństwa i donieść o tem okręgowej Dyрекcji Poczt i Telegrafów.

(Nr. 77501/Pr. z 30 listopada 1921).

Wiadomości Osobowe.

Mianowania:

Kurtyka Stanisław praktykantem pocztowym z uposażeniem XII stopnia służbowego. (Nr. 76437/I z 22 listopada 1921).

Hankowa Marja, b. oficjantka pocztowa asystentem pocztowym z uposażeniem XI stopnia służbowego. (Nr. 76022/I z 21 listopada 1921).

Fritze Tadeusz w Jordanowie, *Topolnicki Edwin* w Krakowie 2, *Majkowska Józefa* w Krakowie 1, starszymi oficjalami pocztowymi I kl. z uposażeniem VIII st. służbowego. (Nr. 74628/I z 14 listopada 1921).

Krzyżanowska Kazimiera, *Rafałowska Irena*, *Wyrobówna Józefa*, *Burnatówna Zofja*, *Daniłowicz Wanda*, *Dudek Wincenty*, *Wcisło Jan*, *Stachowicz Tadeusz*, *Kania Szczepan*, *Górski Franciszek*, *Blicharski Józef*, *Marczyk Marjan*, *Jarocki Władysław*, *Pyczek Jan*, *Uznański Zbigniew*, *Gesing Leon*, *Toborowicz Piotr*, *Hessel Edward*, *Palczyński Adam*, *Kübel Józef*, *Moszew Waclaw*, *Górka Władysław*, *Olenicz Władysław*, *Szczęch Józef*, *Ślusarczyk Michał*, *Cywka Adam*, *Tryłowski Edward*; *Kieleczak Józef*, *Daniec Franciszek*, *Mardyło Ignacy*, *Salamon Alfred*, *Świątkowski Stanisław*, *Zakowski Teofil*, *Ślupczyński Stanisław*, *Kurgan Józef*, *Rupalski Stanisław*, *Sroka Stanisław*, *Nowosielski Leon*, *Solak Władysław*, *Ryszka Władysław*, *Figiel Rudolf*, *Ruszczycycki Adam*, *Gawrzyński Józef*, *Królikowski Tadeusz*, *Rams Jan*, *Jura Karol*, *Wawer Eugenjusz*, *Frycz Adam*, *Dynia Romuald*, *Obrał Leopold*, *Musialik Juljan*, *Olpiński Tadeusz*, *Pisula Henryk*. *Janowski Stefan*, *Seyrlhuber Wilhelm*, *Ruta Władysław*, *Rachwański Adam*, *Nejsser Marjan*, *Tippe Marjan*, *Radwan Józef*, *Twaróg Feliks*, *Taborski Wiktor*, *Kopryna Franciszek*, *Wilezkiewicz Tomasz*, *Jakubiec Stanisław*

Babisz Alojzy, Step Ferdynand, Przybyłowicz Mieczysław, Wisz Bolesław, Grzybowski Stanisław, Lech Stanisław, Przeniosło Konstanty, Rogoziński Stanisław, Stankiewicz Bronisław, Kostański Julian, Czerwiński Stanisław, Kus Kazimierz, Flondro Bronisław, Toboła Jan, Slezak Michał, Sterba Władysław. Celary Stefan, Melissa Antoni, Janczura Wilhelm, Maciejowski Stanisław, Karczmarski Mieczysław, Kresek Marjan, Pustuła Józef, Krynicki Witalis, Stankiewicz Czesław, Smiałowski Tadeusz, Kowalczewski Bolesław, Korczowski Alfred, Wojdyło Stanisław, Pieszczyński Zbigniew, Milli Marjan. Markowski Karol, Rudnik Marjan, Januszkiewicz Julian, Kukielka Michał, Kołodziej Aleksander, Jeszke Władysław, Aleksiewicz Jarosław, Trybalski Jan, Grabiec Stanisław, Pająk Roman, Gawroński Zygmunt, Horniak Marjan praktykantami pocztowymi z uposażeniem XII stopnia służb. w charakterze prowizorycznym. (Nr. 74012/I z 11 listopada 1921 r.)

Przeniesienia:

Miczulski Andrzej asystent pocztowy ze Starego Sącza na posadę kierownika urzędu pocztowego w Brzesku nowym. (Nr. 74434/I z 26 listopada 1921).

Krzystoń Władysław, st. oficjał poczt. II kl. z Krakowa 2 na posadę kierownika urzędu pocztowego w Ciężkowicach. (Nr. 72457/I z 26 listopada 1921).

Zwolnienia:

Markowski Karol, praktykant poczt w Tarnowie 1. (Nr. 70756/I z 19 listopada 1921).

Czerwiński Franciszek, praktykant poczt. w Kętach. (Nr. 71116/I z 19 listopada 1921).

Składki na Skarb Narodowy.

Urząd pocztowy w Jablonce (Orawa) złożoną przez ks. Józefa Buronia kwotą 26 k. 73 h. w niklu i miedzi. (Nr. 77112 z 24 listopada 1921).

**Dział urzędowy okr. Dyrekcji Poczt i Tel.
we Lwowie**

TREŚĆ: Wezwanie do pracowników pocztowych. Wyrabianie materiału b. Kongresówki.—Marnowanie druków.— Dodatek drożyniany dla substytutów i tabelki.—Zguba legitymacji i karty służbowej wolnej jazdy koleją.

Wezwanie do pracowników pocztowych by wykonywali sumiennie swe obowiązki służbowe.

Z licznych zażaleń publiczności na niedomagania komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej w tutejszym okręgu dyrekcyjnym doszły przełożone władze do wniosku, że powodu tych niedoma-

gań należy między innymi dopatrywać się także w słabym poczuciu obowiązków w wykonywaniu służby zarówno przez urzędników, jak i przez służbę.

Ujemny ten objaw jest tem bardziej pożałowania godny, że Rząd rodziny w uwzględnieniu postulatów swych pracowników posuwa się do możliwie najdalszych granic, podczas gdy pracownicy często tylko głośliwą gadaniną lub hucznymi demonstracjami dokumentują miłość Ojczyzny nie siląc się bynajmniej przyoblec jej w czyn.

Czasy są co prawda ciężkie, ale bieda jako nieodłączne następstwo wojny światowej jest powszechną. A czy może kto z ręką na sercu powiedzieć że inne państwa więcej okazują serca swym pracownikom od państwa naszego.

Nieodzownem jest, by sobie każdy pracownik państwowy uprzytomnił, że świadczenia Państwa na rzecz swych pracowników muszą bezwarunkowo znaleźć równoważnik we wzajemnych świadczeniach pracowników na rzecz Państwa.

Pamiętać też należy o słowach przysięgi służbowej „Przepisów prawa strzec będę pilnie, obowiązki urzędu mego spełniać gorliwie i sumiennie, polecenia przełożonych wykonywać dokładnie“.

Żaden pracownik pocztowy nie śmie stosunku swego do Państwa interpretować w ten sposób, iż na Państwie ciąży obowiązek utrzymywania go bez względu na to, czy on realną pracą i sumiennością zasłużył na miano pracownika czy też traktuje swe stanowisko jako uboczne zajęcie, poświęcając się głównie gonić za celami prywatnymi.

Każdy z pracowników pocztowych wie dobrze, jakie na nim ciąży obowiązki i jak je spełniać należy by uchronić Państwo od szkody a społeczeństwo zadowolić.

Dlatego Dyrekcja Poczty i Telegrafów, zwraca się do swych podwładnych z gorącym apelem, aby zdwojoną pracą i sumiennem wykonywaniem obowiązków starali się jak najrychlej zmienić tę niekorzystną o nich opinię. (Nr. 132770/Ia z 28 listopada 1921 r.)

Wyrabianie materiału dla b. Kongresówki

Wielokrotnie wydawane wskazówki co do sposobu wysyłania korespondencji dla poszczególnych dzielnic względnie ziem Polski nie przyniosły dotąd dodatniego wyniku. Powtarzają się zażalenia na nienależyte wyrabianie materiału, skierowanego do ambulansów w wiązkach zbiorowych, ogólnikowo zaadresowanych jak: Kongresówka, Lubelskie, Pomorze i t. p. Licząc się z warunkami pracy w ambulansach, winien być materiał oddany ambulansowi odpowiednio przygotowany tak aby go ambulans mógł terminowo opracować i wyprawić. Zatem urzędy stałe, szczególnie większe i węzłowe oraz ambulanse styczne z ambulansami bezpośrednio zainteresowanymi, winny z większej ilości przesyłek, przeznaczonych dla pewnej dzielnicy Państwa, formować wiązanki miejscowe i rutowe a nie tworzyć zbiorowych wiązanek ogólnikowo zaadresowanych.

Urzędy stałe mniejsze i agencje pocztowe, które wymieniają odprawy z ambulansami, mają dotyczący materiał w mniejszej ilości wkładać do wiązanek rutowych. Ambulanse pośredniczące, obowiązane są wpływające z urzędów stałych i agencji wiązanki zbiorowe (rutowe) otwie-

rać i przerabiać na wiązanki miejscowe i rutowe i kierować te wiązanki odpowiednio do ich przeznaczenia.

Przełożenia ambulansów i naczelnicy większych urzędów pocztowych mają poruczone niedomagania usunąć przez stosowne pouczenie podwładnego personelu. Nr. 117.547/IV z 25 listopada 1921.

O marnowaniu druków.

Wbrew przepisom o oszczędnem używaniu obecnie bardzo drogiego druków urzędowych ogłoszonym w dz. u. M. P. i T. Nr. 15 z 1920 i Nr. 4 z 1921 r., a zastrzonym w dz. u. Nr. 9 (§ 35) zb. r. zdarzają się ciągle wypadki marnowania druków urzędowych w poszczególnych urzędach i agencjach pocztowych, które ich używają do niewłaściwych celów urzędowych, jak na opakowania przesyłek listowych, na bruliony i t. p. a nawet do celów prywatnych albo też niszczą je w sposób bezmyślny lub zgoła złośliwy.

Wobec tego wzywa się wszystkich bez wyjątku funkcjonarjuszów pocztowo-telegraficznych do współdziałania przy wykryciu winnych ażeby wreszcie położyć kres tej niesumiennej gospodarce. W przyszłości każde przewinienie w tym względzie karane będzie grzywną w kwocie 50 mk. za każdy zmarnowany arkusz druku urzędowego. Oprócz tego będzie funkcjonarjusz, któremu udowodnione będzie używanie druków do niewłaściwych celów, pociągnięty do odpowiedzialności za rozmyślne działanie na szkodę Skarbu P. P., kierownikom urzędów wzgl. agencji oraz organom rewizyjnym zaleca się czujną baczność w kierunku należytego przestrzegania niniejszego zarządzenia. Nr. 125.435/IIIb z 21 listopada 1921.

Dodatek drożyzniany dla niekwalifikowanych urzędniczych sił zastępczych (substytutów) i zastępczych sił niższego funkcjonarjusza od 1 listopada 1921.

Wskutek podwyższenia możnika wypłacać się będzie od 1 listopada 1921 dodatek drożyzniany dla niekwalifikowanych urzędniczych sił zastępczych (substytutów) wedle tabeli Nr 1, a dla zastępczych sił niższego funkcjonarjusza, kobiet do grubszych robót (sprzątaaczek) palaczy i stróżów wedle tabelki Nr 2. Nr 122940/IIa z 29 października 1921.

TABELA Nr. 1.

2		3				4					
klasa miejscowości											
dziennie		miesięcznie najwyżej		dziennie		miesięcznie najwyżej					
Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.				
459	—	13.770	—	408	—	12.240	—	357	—	10.710	—

TABELA Nr. 2.

Klasa miejscowości												
Grupa rodzinna	II			III			IV			V		
	dziennie		miesięcz.	dziennie		miesięcz.	dziennie		miesięcz.	dziennie		miesięcz.
	Mk.	f.	Mk.	Mk.	f.	Mk.	Mk.	f.	Mk.	Mk.	f.	Mk.
I	357	—	10.710	317	33	9.520	277	66	8.330	—	—	—
II	561	—	16.830	498	66	14.960	436	33	13.090	—	—	—
III	714	—	21.420	634	66	19.040	555	33	16.660	—	—	—
VI	867	—	26.010	770	66	23.120	674	33	20.230	—	—	—

Zguba legitymacji i karty służbowej wolnej jazdy koleją.

Radca budownictwa, inżynier Mieczysław Bączalski ze Lwowa zgubił legitymację kolejową Nr. 4, wystawioną dnia 16 października 1920 i prolongowaną dnia 12 stycznia 1921 r. przez Dyрекcję Poczt i Telegrafów we Lwowie, oraz kartę służbową wolnej jazdy koleją Nr. 450.

Legitymującego się powyższymi dokumentami należy oddać władzy bezpieczeństwa, a dokument odebrać i przesłać do Lwowskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

(Nr. 126279/IIa z 7 listopada 1921).

Cena niniejszego numeru 40 mk.

